

Sverigedemokraternas genombrott efter kommunalvalen 2022

En kvantitativ studie av koalitionsbildningar

Carl-Alexander Wald

Abstract

Radical right wing populist parties are, or were, typically at some point isolated from executive power. After the Swedish elections in 2022, the Sweden Democrats became not only a support party to the national government, but made their way into local ruling coalitions in many municipalities. This study explores the municipalities which SD rules after the 2022 elections, through the lens of traditional coalition forming theory. The coalitions are examined through qualitative statistical methods. The data was based on coalition data from SKR (the Swedish association of Municipalities and Regions), which in combination with data from Valmyndigheten (the Swedish Election Agency) were used for calculations.

The study hypothesised that both SD, and its potential mainstream right-wing coalition partners, would have motives to form larger coalitions than traditional theory assumes. It was found that in the municipalities where the cordon sanitaire against SD was broken, the coalitions indeed tended to be larger than in other municipalities. The significance of these results, as well as potential future research that could complement and further the research done in this study, is discussed at the end.

Key words: cordon sanitaire, koalition, koalitionsbildning, kommunala styren, kommunstyre, minimal number coalition, minimal winning coalition, minimum size coalition, Sverigedemokraterna

Words: 9982

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
1.1. Bakgrund.....	5
1.2. Syfte.....	6
1.3. Frågeställning.....	7
1.4. Tidigare forskning.....	7
2. Teori.....	9
2.1. Radikala högerpopulistiska partier.....	9
2.2. Koalitionsbildningsteori.....	9
2.3. Hypoteser.....	11
3. Metod.....	13
3.1. Val av mandatperiod.....	13
3.2. Operationaliseringar.....	16
3.3. Data.....	16
3.3.1. Kommunernas styren.....	16
3.3.2. Styrenas egenskaper.....	18
3.3.3. Räkneexempel.....	18
3.3.4. Kontrollvariabler.....	20
3.3.5. Kommentarer datainsamling.....	21
3.4. Forskningsdesign.....	23
3.5. Validitet och reliabilitet.....	24
3.5.1. Validitet.....	24
3.5.2. Reliabilitet.....	26
4. Resultat.....	27
4.1. Majoritetsstyren.....	27
4.2. Styrens andel av kommunfullmäktigemandaten.....	32
4.3. Minimal Winning Coalitions.....	38
4.3.1. Styrens överflödiga partier.....	43
4.4. Minimal Number Coalitions.....	46
4.5. Minimal Size Coalitions.....	50
5. Avslutande diskussion.....	56
5.1. Sammanfattning.....	56
5.2. Hypoteser.....	57
5.3. Vidare forskning.....	59
6. Referenser.....	60

Förkortningar och termer

Partier

C – Centerpartiet

KD – Kristdemokraterna

L – Liberalerna

M – Moderaterna

MP – Miljöpartiet

S – Socialdemokraterna

SD – Sverigedemokraterna

V – Vänsterpartiet

ÖP – Övrigt parti

Övrigt

Cordon sanitaire – övriga partiers isolation av ett särskilt parti från exekutiv makt

MNC – Minimal Number Coalition

MSC – Minimum Size Coalition

MWC – Minimal Winning Coalition

SKR – Sveriges Kommuner och Regioner

1. Inledning

Det europeiska politiska landskapet är i förändring. Både i Sverige och i andra delar av Västeuropa har radikala högerpopulistiska partier genomgått (eller genomgår) en normaliseringsprocess inom ländernas partisystem. Detta fenomen kan tydligt observeras i Sverige, där borgerliga partier likt Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna under relativt kort tid gått från att försöka totalt isolera Sverigedemokraterna, till att göra SD till en aktiv samarbetspartner på det nationella planet.

Även om samtliga borgerliga partier vid valet 2018 uteslöt aktivt samarbete med SD på det nationella planet, ingick de i gemensamma styren i ett par kommuner år 2018 (SKR u.å.). Mängden kommuner där lokala cordon sanitaire:r mot SD bröts blev mångfald fler efter kommunalvalen 2022 (SKR 2022).

1.1. Bakgrund

Efter valet 2018 bildades som sagt ett par kommunstyren där SD ingick. Dessa var kommunerna Bromölla, Hörby, Staffanstorps och Sölvesborg – fyra relativt små kommuner (<30 000 invånare) i Sydsverige. Borgerliga partier samarbetade på olika sätt med SD på lokal nivå i dessa kommuner, även om partiernas nationella företrädare motsatte sig sådana samarbeten (Silverberg och Westin 2018; Karlsson 2018).

Bland dessa fyra kommuner ingick grannkommunerna Bromölla och Sölvesborg. I Bromölla gavs SD den högsta positionen, kommunstyrelsens ordförande (KSO), genom att M och KD aktivt röstade för deras kandidat framför S kandidat. M och KD ingick däremot inte i styret, utan SD styrde själva i minoritet (SKR u.å.). I Sölvesborg däremot, ingick SD, M, KD och ett lokalt parti

(Sölvesborg och Listerpartiet) i ett långtgående samarbete med ett gemensamt sakpolitiskt program (Fabbeke 2019). I sammanhanget är det intressant att Sölvesborgs styre som bildades 2018, kontrollerade 27 av 49 kommunfullmäktigemandat, där alltså bara 25 behövdes för majoritet. KD och lokalpartiet hade båda 2 mandat vardera, vilket innebär att styret kunde formats med bara en av dem och fortfarande utgjort en majoritet. Alltså kan bägge partierna anses vara ”överflödiga”.

Sölvesborgs styre var alltså *oversized*. Vad motiverar partier att bilda en koalition där ”makten” behöver delas med fler än nödvändigt? Kan det bero på de speciella förutsättningarna i att koalitionen inkluderar ett kontroversiellt parti som tidigare varit isolerat? Detta diskuteras i avsnitt 2.3.

1.2. Syfte

Syftet för denna studie är att undersöka koalitionsbildningar, i en kontext där ett radikalt högerpopulistiskt parti bryter isoleringen och släpps in i förhandlingar med mainstream-partier. Mer specifikt: hur ser det ut matematiskt sett, i relation till koalitionsbildningslitteratur? Detta kommer att prövas empiriskt genom att undersöka bildandet av kommunstyren efter valet 2022, där SD representerar det före detta isolerade radikala högerpopulistiska partiet.

Resultaten av denna studie prövar existerande teori på området koalitionsbildningar, samt om radikala högerpopulistiska utmanarpartier. Den ämnar utveckla dessa områden, men även utomvetenskapligt skulle resultaten kunna stärka upplysningen hos väljare att förstå partier och politikers agerande.

1.3. Frågeställning

Vad särskiljer kommunstyren som för första gången efter valet 2022 inkluderade Sverigedemokraterna, jämfört med de som inte gjorde det, i relation till etablerade teorier om koalitionsbildningar?

1.4. Tidigare forskning

Inspirationen till detta arbete kom från studien *Explaining the formation of minimal coalitions: Anti-system parties and anti-pact rules* (Geys m.fl. 2006), där koalitionsdata från Flandern åren 1976-2000 analyserades. De undersökte hur närvaron av en cordon sanitaire av ett radikalt högerpopulistiskt parti, i detta fall Vlaams Blok, påverkade koalitionsbildningen i flamländska kommuner. De letade efter samband mellan det isolerade partiets relativa styrka, och frekvensen av minimala (MWC, MNC samt MSC) koalitioner (Geys m.fl. 2006 s. 962-963). Det som undersöktes var alltså effekten av en aktiv cordon sanitaire, som också undersökts i Sverige med isolationen av SD (Lundqvist 2019; Backlund 2020; Liljedahl 2015). Eftersom att SD sedan 2018 inte varit isolerat i samtliga kommuner, och att flera nationella partier 2022 inte uppmanat lokalavdelningarna att upprätthålla isolationen, ansåg jag det finnas en lucka i forskningen.

Petter Lundqvists uppsats från 2019, *Sverigedemokraterna och svenska kommunstyren: Ett paripartis politiska påverkan* behandlar ett närliggande område som jag undersökt. Lundqvists data sträckte sig över fem mandatperioder, koalitionsbildningarna 2002-2018 (Lundqvist 2019 s. 17). Lundqvist undersökte hur SD:s framväxt, mätt i storlekar i kommunfullmäktigen, påverkat huruvida det bildas majoritets-/minoritetsstyren; samt om styrena som bildas är höger-, vänster- eller blocköverskridande (Lundqvist 2019 s. 18). Detta undersöktes med teoretisk utgångspunkt i att SD var ett pariparti som övriga partier ej ville samarbeta med (Lundqvist 2019 s. 16-17). Min studie, som behandlar koalitionsbildningen 2022,

undersöker istället hur koalitionsbildningen påverkas när SD:s status som ”paria” försvagas och cordon sanitaire:r luckras upp.

En annan studie om kommunala koalitionsbildningar, i relation till SD:s framväxt, är Linn Liljedahls uppsats *Politiska koalitioner i Skåne Hur påverkas blockpolitiken när Sverigedemokraternas väljarstöd ökar?* (2015). Liljedahl undersökte 2006, 2010 samt 2014 års koalitionsbildningar i samtliga skånska kommuner (Liljedahl 2015 s. 24-25). Både styrenas ideologiska lutning (likt Lundqvist också undersökte) samt förekomsten av MWC och oversized coalitions (likt jag undersökt i denna studie) ingick i Liljedahls studie (Liljedahl 2015 s. 25;27).

Även Anders Backlunds avhandling *Isolating the Radical Right: Coalition Formation and Policy Adaptation in Sweden* (2020) undersökte koalitionsbildningar 2006, 2010 och 2014; fast rikstäckande (Backlund 2020 s. 97). Backlund undersökte hur SD:s mandatandel samt roll som vågmästare påverkade vilka styren som bildades. Denna studie innehöll dock också mer kvalitativa avsnitt, som behandlade SD:s roll även i rikspolitiken (Backlund 2020 s. 30).

2. Teori

2.1. Radikala högerpopulistiska partier

För att kunna undersöka effekten av radikala högerpopulistiska partier i koalitionsbildning, behövs en teoretisk definition. Cas Mudde definierar dem enligt tre kärnegenskaper: nativism, auktoritarianism och populism (Cas Mudde 2013). Vidare räknar han upp svenska SD som ett exempel på europeiska partier som passar definitionen. Eftersom hans definition använts i flera andra arbeten på området, anser jag att det passar att jag gör detsamma, för att knyta an min studie till tidigare arbeten. Problematik kan uppkomma när denna teoretiska definition ska operationaliseras, vilket redogörs i avsnitt 3.2.

2.2. Koalitionsbildningsteori

Eftersom ambitionen var att jämföra vilka typer av koalitioner som bildades, behövdes några kategorier att arbeta med. År 1944 släppte John von Neumann och Oskar Morgenstern boken *Theory of Games and Economic Behavior* (1944), som lade grunden för koalitionsbildningsteori. De bygger en simpel spelteoretisk modell, där tre spelare tävlar om ”vinsten”, och når den genom att bygga en koalition med en annan spelare för att således få en 2-mot-1-majoritet (Neumann och Morgenstern, 1944 s. 220-225). Med antagandet att aktörerna är rationella, kommer aktörerna vilja bilda en majoritet. Om man inkluderar fler än tre spelare i modellen, kommer aktörerna fortfarande vilja bilda en majoritet för att vinna, och försöka bilda en så ”liten” majoritet som möjligt. En majoritet med överflödiga spelare skulle vara irrationell (s. 237). Den typen av koalition som Neumann och

Morgenstern menar alltid bör bildas, där alla ingående parter krävs för bibehållen majoritet, kallas Minimal Winning Coalition – MWC.

Koalitionsteori utvecklades vidare av William Riker, som 1962 publicerade boken *The Theory of Political Coalitions*. I de spelteoretiska modellerna han presenterar, förväntar han sig att *Minimum Size Coalitions* (MSC) kommer bildas. Dessa definieras som den minsta möjliga majoriteten som kan bildas, räknat i antal mandat. Detta då en MWC som inte också är MSC innebär att något eller några av de ingående partierna kunde utgjort en större andel av en annan potentiell MWC. Riker menar dock även att ju mer komplett parternas information om varandra är, desto mer troligt är det att en MSC kommer bildas (Riker 1962 s. 88-89).

Medan Rikers MSC bygger på att den vinnande koalitionen ska kontrollera en så snäv majoritet som är möjligt, tar den inte i hänsyn att den matematiskt minsta majoriteten kan innehålla en stor mängd partier som måste förhandla med varandra. År 1966 publicerade Michael Leiserson *Coalitions in politics: A theoretical and empirical study*, där det istället argumenteras för att politiska förhandlingar i sig är en ”kostnad” för partierna, och att denna kostnad ökar när fler partier är involverade i processen (Geys m.fl. 2006 s. 3-4). Leiserson argumenterar således för att Minimal Number Coalition, MNC, bör bildas – vilka är en majoritetskoalition bestående av lägsta antalet partier möjligt (Geys m.fl. 2006 s. 957-958).

Hanna Bäck problematiserar de traditionella koalitionsbildningsteoriernas syn på partierna som enade aktörer. I artikeln *INTRA-PARTY POLITICS AND COALITION FORMATION – Evidence from Swedish Local Government* (Bäck 2008) framförs hypotesen att partier med stor policy-bredd (fraktionisering) samt hög nivå av interndemokrati är mer ”kostsamma” för andra partier att förhandla med (Bäck 2008 s. 78).

2.3. Hypoteser

Den överhängande hypotesen i studien är att koalitioner som formas i en kontext, där ett parti som alldeles nyligen varit isolerat ingår i det nya styret, inte följer etablerade teorier om koalitionsbildning i lika hög grad som andra koalitioner (allt annat lika). Detta då kontexten är unik, och unika motivationer lär påverka. Min hypotes är att koalitioner som bildades 2022 som inkluderade SD, i högre grad än de som inte gjorde det, är beredda att bilda större koalitioner även om de behöver dela på koalitionen ”vinst” (positioner, politik) med fler. Enligt hypotesen finns det incitament för både SD och de borgerliga mainstream-partierna att ge upp positions- och policy-vinster för större stabilitet.

Det före detta isolerade partiet, i detta fall SD, har länge uteslutits från att få visa upp sin förmåga att styra. När de väl får möjligheten att styra en kommun för första gången, bör det vara särskilt viktigt för dem att koalitionen överlever mandatperioden. Om koalitionen misslyckas med att få igenom sin politik i den beslutande församlingen, kommer den att framstå som svag. Om det går så långt att koalitionen behöver avgå mitt i mandatperioden, är det troligt att väljare kommer se instabiliteten i politiken som något negativt, och därmed se det som ett misstag att cordon sanitaire:n bröts. I SD:s fall finns det också en historia av att partiet förlorar mandat genom att ledamöter blir politiska vildar (Wikén 2022, Arnell 2022). Därför bör SD vilja se till att det finns en buffert, det vill säga att koalitionen har en majoritet som tillåter dem att sitta kvar även om ett antal ledamöter lämnar.

Hypotesen bygger också på att de mainstream-partier som öppnar dörren för styrande med ett f.d. isolerat parti, har ett starkt incitament att tona ner detta partis roll. Eftersom att de fram till och med nyligen ansett att SD är ett parti som bör uteslutas från politisk makt, har de ett incitament att framställa det nya samarbetet som så icke-radikalt som möjligt, för att inte framstå som hycklare. För att göra detta, bör de borgerliga mainstream-partierna vilja förflytta koalitionen medianposition närmre mot mitten, och längre ifrån SD.

Ett sätt att göra detta är att vilja inkludera fler mainstream-partier i koalitionen. Alltså, även om att inkludera fler partier bör innebära att policy-vinsterna måste delas med fler, kan det i praktiken föra koalitionens politik längre ifrån SD och närmre den allmänborgerliga positionen. Även utan att ta in fler partier, kan de borgerliga partierna oftare välja att avstå att bilda koalitioner med SD när deras gemensamma mandatantal ger en liten buffert – vilket skulle innebära att de styren de faktiskt bildar tillsammans med SD oftare skulle innehålla fler ledamöter.

Det är också troligt att de borgerliga partierna ser det som kostsamt att förhandla med SD, även på grund av vetskapen att SD är ett parti som tidigare varit radikalare. Bäckes (2008) teori om hur fraktioniserade partier med bred policy-bredd kan ha en effekt här. Ifall borgerliga förhandlare exempelvis vet om att det finns representanter för SD som representerat partiet under en längre tid, och således representerat partiets tidigare åsikter, kan det uppfattas som att SDs mindre radikala förhandlare inte står för hela partigruppens åsikt. Med anledning av detta kan det upplevas som en mindre ”kostnad” om det finns en större buffert för att behålla majoriteten i fullmäktige, även utan dessa ledamöter som potentiellt står för en radikalare linje.

Baserat på dessa incitament som potentiellt kan motivera både det före detta isolerade partiet och mainstream-partierna, formuleras tre hypoteser.

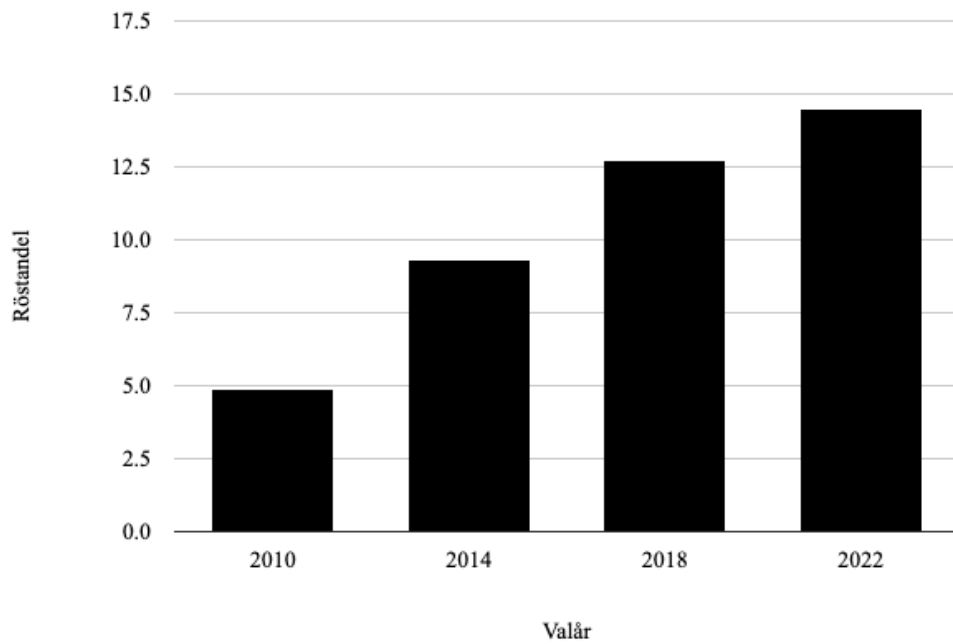
- H1: Koalitioner som inkluderar SD 2022, bör oftare vara majoritetsstyren, i relation till övriga koalitioner bildade 2022.
- H2: Dessa SD-styren bör jämfört med övriga styren kontrollera en större andel av kommunfullmäktigemandaten.
- H3: Dessa SD-styren bör oftare än övriga styren vara överdimensionerade i relation till optimala
 - a) MWC
 - b) MNC
 - c) MSC

3. Metod

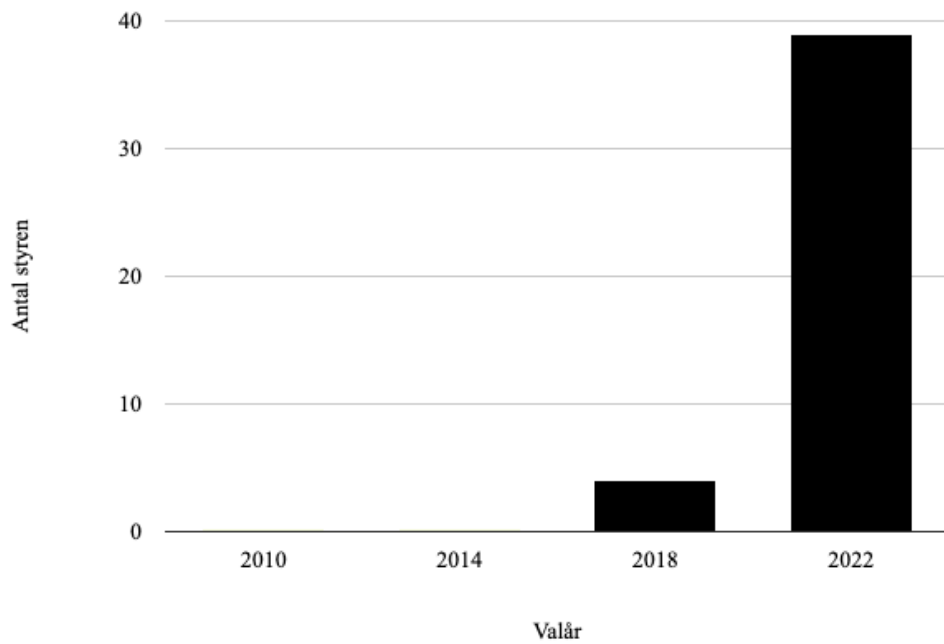
3.1. Val av mandatperiod

I studien har koalitionsbildningarna efter valet 2022 undersökts. Valet 2022 är en väldigt kritisk punkt i SD:s historia. Det är första gången SD på riksnivå gått till val ihop med andra partier, och även den första gången i lokalvalen som andra partier (M, KD, L) inte motsatt sig att deras lokalavdelningar skulle förhandla och bilda koalitioner ihop med SD. Därav är tidpunkten början av den nya mandatperioden 2022 av stort teoretiskt intresse.

Figur 1: SD:s röstandel i kommunalvalen 2010-2022

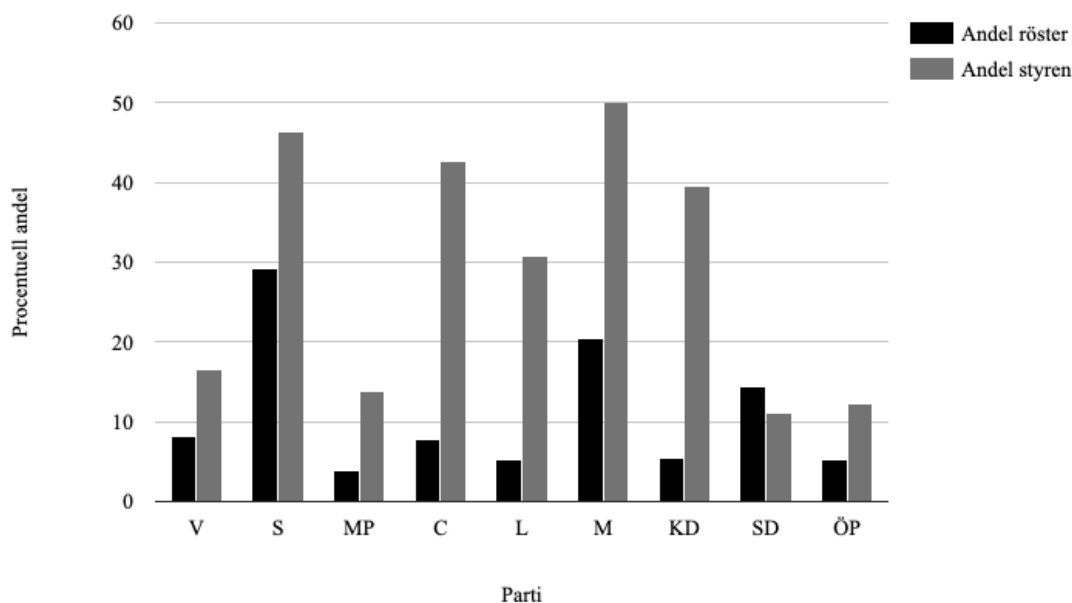

Figur 2: Antal kommunstyren SD ingick i mandatperioderna 2010-2022

Som framgår av figurerna (Valmyndigheten 2010; Valmyndigheten 2014; Valmyndigheten 2018; SCB 2022; SKR 2023) skedde en explosionsartad ökning av antalet kommuner där SD ingick i styret 2022. I relation till röstandelen, som visserligen stigit om än i en mer konstant takt, är det anmärkningsvärt hur oerhörd ökningen i antalet styren från år 2018 till 2022 är. Detta gör 2022 till en intressant tidpunkt att undersöka närmre.

Figur 3: Röstandel samt andel av kommunernas styren partier ingick i, 2022

Trots tidigare nämnda explosionsartade ökning, är antalet styren som inkluderar SD 2022, 39st, väldigt få i relation till partiets storlek. Som framgår av Figur 3 ovan (SKR 2023; SCB 2022) var SD det tredje största partiet i kommunalvalen 2022. Det framgår även att samtliga andra partier ingår i en större andel av kommunernas styren än vad deras röstandel var – medan det motsatta förhållandet gäller hos SD. Värt att notera är att även V, som också kan antas ha färre potentiella samarbetspartners på grund av sin politiska positionering, ingår i fler styren än vad SD gör; trots att SD fick ett högre valresultat.

Kombinationen av att 2022 års val såg antalet styren som inkluderade SD öka lavinartat, samtidigt som SD fortfarande ingick i betydligt färre styren än man skulle förvänta sig att ett okontroversiellt parti med samma valresultat skulle, gör

att 2022 är en unik punkt i historien. Det visar att partiet är i en process att bryta isolationen mot dem, och såg 2022 ett stort genomslag, men långt ifrån fullständigt. Detta gör 2022 års koalitionsbildning intressant att undersöka djupare, varför denna studie behandlade denna specifikt.

3.2. Operationaliseringar

I denna studie är begreppet ”cordon sanitaire” centralt. En cordon sanitaire innebär att ett parti blir isolerat i den beslutsfattande församlingen, och resterande partier utesluter att bilda koalition med det isolerade partiet (Geys m.fl. 2006 s. 2). På kommunal nivå bildades som sagt de första styrande koalitioner som inkluderade SD år 2018, så inom dessa kommuners kontext bröts cordon sanitaire:r bevisligen redan då. 2018 var det dock i ett mycket begränsat antal kommuner, och då insamlande av data för denna studie är tidskrävande, begränsade jag mig till valet 2022. Det kan dock problematiseras att dessa fyra datapunkter av brutna cordon sanitaire:r från 2018 saknas.

”Radikalt högerpopulistiskt parti” kommer i denna studien operationaliseras som Sverigedemokraterna, med grund i Muddes (2013) definition. Somliga lokalpartier, eller mindre partier som bara finns representerade på lokal nivå, skulle potentiellt kunna klassas som radikala högerpopulistiska partier också – men för att underlätta studien kommer begreppet operationaliseras för att bara beteckna SD. Resterande partier behandlas som mainstream-partier.

3.3. Data

3.3.1. Kommunernas styren

Den huvudsakliga datan för denna studie kommer att vara de styrande koalitioner som formades efter de kommunala valen 2022. Detta skapar ett fundamentalt problem, att ”styrande koalitioner” eller ”kommunstyren” (begreppen används i

denna studie synonymt) inte är reglerade i lag. I svenska kommuner är det verkställande organet kommunstyrelsen, men kommunstyrelsen består av ledamöter från både den ”styrande” sidan och från oppositionssidan, till skillnad från exempelvis regeringen på nationell nivå. Detta gör det besvärligt att urskilja vilka den styrande koalitionen i varje kommun består av. I tidigare arbeten, likt Bäck (2008), argumenteras det att svenska kommuner har ett informellt kvasiparlamentariskt system. Bäck resonerar att det i början av mandatperioder bildas koalitioner (valteknisk samverkan) när kommunfullmäktige ska fördela positioner likt nämndordföranden eller kommunalrådsposter (Bäck 2008 s. 78-79).

Problemet som uppstår är att olika kommunstyren kan vara mer eller mindre sammansvetsade, och ha olika interna strukturer. För att kunna avgöra vilka partier som ingår i ett styre måste man göra en gränsdragning mellan vad som är ett stödparti och vad som är ett ingående parti. Metodologiskt skulle man antingen kunna ha en extensiv tolkning, där alla partier med formella avtal med styrespartierna, om politik, positioner eller dylikt anses som en del av styret. En mer restriktiv gränsdragning skulle kunna vara att de styrande partierna ska se varandra som likvärdiga samarbetspartners, exempelvis via ett gemensamt koalitionsavtal snarare än ett nät av avtal.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, är en organisation där varje kommun är medlem – och de sammanställer efter varje val ett dataset över kommunstyren. SKR:s sammanställning bygger på enkäter som skickas ut till kommunerna, där de själva får rapportera om den parlamentariska situationen (Lundqvist 2019 s. 21). Jag förutsätter att kommunernas egna svar på dessa enkäter, som kvalitetskontrolleras av SKR bl.a. via kontakt med kommunsekreterare (Lundqvist 2019 s. 21), är mer sanningsnära än exempelvis lokaltidningars rapportering om tillträdande styren. Jag använde därför SKR:s dataset ”Styren i kommuner efter valet 2022” (SKR 2023) som grund för studien.

3.3.2. Styrenas egenskaper

SKR:s dataset inkluderade inte alla de variabler som jag behövde för studien. Jag behövde därför göra ett stort manuellt arbete genom insamling och framställande av data. Eftersom min beroende variabel i studien är huruvida cordon sanitaire:n mot SD brutits eller ej, behövde jag skapa en variabel för detta. Därav behövde jag skapa en dummy-variabel för vilka kommuner där SD deltog i styret, respektive inte gjorde det. En till variabel för vilka kommuner som hade ett SD-styre redan 2018 skapade jag också, för att kunna utesluta de datapunkterna i analysen.

Mina beroende variabler är styrenas egenskaper. Jag skapade variabler för huruvida styrena är majoritets- eller minoritetsstyren, hur stor andel av kommunfullmäktige styrena kontrollerar; samt huruvida de är MWC, MNC samt MSC. Detta gjorde jag genom att utgå från datan över vilka som styr i respektive kommun från SKR:s dataset, och göra egna beräkningar baserat på Valmyndighetens data över partiernas kommunfullmäktigemandat i respektive kommun.

3.3.3. Räkneexempel

För att redovisa min process i beräkning av styrenas egenskaper, men även för att ge läsaren en pedagogisk genomgång för vad MWC, MNC och MSC innebär; följer här några faktiska exempel. Alla MSC och MNC är per definition också MWC – men alla MWC behöver inte vara varken MSC eller MNC. En koalition som är MWC och också MSC behöver heller inte vara MNC; och en koalition som är både MWC och MNC behöver inte heller vara MSC. Exemplena nedan är utvalda för att göra detta tydligt.

Tabell 1: Olofströms kommunfullmäktige 2022-2026

Olofströms KF 2022-2026	
Parti:	Antal mandat:
V	3
S	19
C	6
M	6
KD	2
SD	13
Totalt	49

I en församling med 49 ledamöter krävs 25 mandat för majoritet. 2022 bildades koalitionen S-C (SKR 2022). Detta styre samlar en majoritet, och tappar denna om dess minsta parti (C) lämnar, alltså är det en MWC. De kontrollerar exakt 25 mandat, vilket innebär att ingen MWC med färre mandat kan bildas, således är koalitionen också en MSC. Koalitionen består av två partier, det lägsta antalet partier som kan nå en majoritet, således är de också en MNC. S-C är en minimal koalition enligt alla tre parametrar.

Tabell 2: Rättviks kommunfullmäktige 2022-2026

Rättviks KF 2022-2026	
Parti:	Antal mandat:
V	1
S	11
C	10
M	7
KD	3
SD	7
Totalt	39

I denna församling krävs 20 mandat för majoritet. Koalitionen C-M-KD bildades (SKR 2022). De samlar en majoritet, men tappar majoriteten om dess minsta parti (KD) lämnar, således är det en MWC. Styret samlar tillsammans 20 mandat, vilket innebär att det är en MSC då 20 mandat som sagt är den minsta möjliga majoriteten. Däremot är styret inte en MNC, då det är möjligt att bilda en MWC med ett mindre antal partier, nämligen S-C. Den hypotetiska koalitionen S-C hade däremot inte varit en MSC, då de hade samlat 21 mandat, när det finns en annan möjlig MWC som samlar en snävare majoritet. I Rättviks kommunfullmäktige är det alltså omöjligt att bilda en MWC som är både MSC och MNC samtidigt.

3.3.4. Kontrollvariabler

Kontrollvariabler infördes för att undersöka huruvida SD:s inkludering i ett styre har en effekt i sig, eller om SD:s inkludering korrelerar med något annat som har den faktiska effekten. Jag samlade in data över huruvida 2022:s styre är detsamma som 2018:s, då det kan ha en mindre ”kostnad” i förhandling för ett styre att återbildas om de exempelvis behåller sin majoritet i valet, än att börja en ny koalitionsbildningsprocess. Jag samlade också in data över hur många partier som finns i fullmäktige, samt vilket parti som var störst i valet, då båda dessa variabler

lär påverka vilka koalitioner som bildas. Vidare samlades data över röst- och mandatandel för SD i varje kommun, samt röst- och mandatandel för största partiet i varje kommun – då röst- och mandatandel förmodligen samkolleras, kontrolleras dessa för var för sig. Slutligen skapades en variabel för huruvida en kommun geografiskt är belägen i Skåne. Detta då en stor andel av SD:s styren 2022 bildades här (ungefär hälften), och partiet har även en historia av att ha både en stark väljarbas samt många företrädare härifrån, varför det är möjligt att förhållandena här ter sig annorlunda här.

3.3.5. Kommentarer datainsamling

Insamlingen av data bestod av många systematiskt monotona beräkningar, men ett par specifika kommuner krävde att jag tog aktiva beslut som kan påverka mina resultat. De redovisas här.

Ett fenomen jag behövt ta ställning till, är fenomenet ”tomma stolar”. Tomma stolar innebär kommunfullmäktigemandat som det inte kunnat tillsättas ledamöter på (Valmyndigheten 2022b). Detta kan ske genom att ett parti har fått ett större antal mandat tilldelat sig från valresultatet än vad partiet haft kandidater. Enligt Valmyndigheten (2022b) hade 20 kommuner tomma stolar efter valet 2022, totalt 33 stolar – 30 av dessa tillhörde SD. Däremot inte i någon kommun där SD ingick i styret (SKR 2022). I mina beräkningar har jag valt att konstant inte ta hänsyn till om kommunfullmäktigen har tomma stolar, och istället räknat på andelen tilldelade mandat. Exempelvis i Lekeberg kommun identifierade styret sig som ett majoritetsstyre (Weckström 2022), men jag klassade det som ett minoritetsstyre, då de endast har en majoritet när tomma stolar räknas bort.

En särskild kommun som kräver kommentarer, är Klippans kommun i Skåne. Koalitionsbildningen här var förmodligen bland de mest oortodoxa i landet, vilket krävde att jag behövde göra avvägningar specifikt för denna analysenhet. Enligt SKR:s dataset bildades styret SD-KD-ÖP, men SKR har också utsett M som KSO i datasetet.

Tabell 3: Klippans kommunfullmäktige 2022-2026

Klippans KF 2022	
Parti:	Antal mandat:
V	1
S	9
C	2
L	1
M	6
KD	2
SD	12
ÖP (Vår Framtid)	2
Totalt	35

Efter valet gick partierna S-M-C samman som kandidat till en styrande koalition. Efter att två moderata ledamöter brutit mot partilinjen i kommunfullmäktige, och sedan fört egna samtal med andra partier, bildades ett styre bestående av SD-KD-ÖP samt två moderata ledamöter – varav den högsta politiska posten, KSO, hölls av en av dessa två moderater (Gravlund 2022). Även på Klippans kommuns egen hemsida beskrevs det som ”Under mandatperioden 2023–2026 har Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Vår framtid Klippan tillsammans med två moderater bildat majoritet.” (Klippans kommun 2022, via Wayback Machine). Jag stod inför valet att antingen räkna Klippans styre som inkluderande M, exkluderande M, eller med två M-ledamöter i styret och fyra utanför styret. Jag beslutade mig för sistnämnda. Detta då det skulle vara orimligt att KSO skulle ses som en del av oppositionen, men samtidigt hade det varit oärligt att räkna hela M till styret, när majoriteten av den moderata gruppen var motståndare till styret.

En annan aspekt av min datainsamling som kräver kommentar är att jag på två ställen fann fel i SKR:s data. I både kommunen Vara och kommunen Bjurholm hade SKR beskrivit styrena som bestående av M-SD-KD-L – men L

sitter ej i kommunfullmäktige i varken Vara eller Bjurholm (Valmyndigheten 2022a). Jag antog att detta var ett mänskligt fel, och räknade ej med L.

3.4. Forskningsdesign

Forskningsdesignen bestod av bivariata tabellanalyser, där SD:s in-/ eller exkludering i koalitionen utgjort den oberoende variabeln; och där de beroende variablerna varit huruvida koalitionerna är majoritetsstyren, MWC, MNC samt MSC. Dessa fyra visades upp i relativt betingade frekvenstabeller (Teorell and Svensson 2017, p. 161-162). Huruvida SD:s inkludering påverkar styrets andel av det totala mandatantalet i kommunfullmäktige undersöktes också, och framställdes i ett punktdiagram med regressionslinje. Jag skapade även frekvenstabeller där inklusionen av SD i ett styre jämfördes med inklusionen av respektive andra partier, för att se om inklusionen av SD även i det perspektivet var unikt.

Sedan användes programmet Stata för att genomföra regressionsanalyser, och det undersöktes om de skillnader som framgått i frekvenstabellerna var statistiskt signifikanta. Styrets mandatandel av kommunfullmäktigemandaten undersöktes med hjälp av en OLS-regression samt en tobit-regression. Båda användes för att visa att resultaten var robusta oavsett modell. Huruvida styrena var majoritets-/minoritetsstyren, samt ifall styrena var överdimensionerade i relation till optimala MWC, MNC och MSC undersöktes med hjälp av logistiska regressioner. Dessa metoder visade hur stark korrelationen är mellan den oberoende och de beroende variablerna, samt om de var statistiskt signifikanta. Regressionsanalyserna i Stata gjorde det också möjligt att kontrollera för andra variabler, vilket kan stärka tilltron till resultaten.

3.5. Validitet och reliabilitet

3.5.1. Validitet

Den teoretiska huvudpoängen i denna studie är att undersöka vad som händer när cordon sanitaire:r mot radikala högerpopulistiska partier bryts. Det kan diskuteras huruvida man kan dra slutsatser om bruten isolation mot sådana partier överlag, när det bara undersöks inom ett särskilt lands kontext, med ett särskilt radikalt högerpopulistiskt parti. Fler studier inom andra partisystem skulle krävas för att dra generaliserbara slutsatser.

Det finns även en del validitetsproblem i datan som används. Det studien vill undersöka är de första gångerna SD ej blir uteslutna från koalitionsförhandlingar, alltså de första gångerna det inte råder en cordon sanitaire mot dem. Detta operationaliseras via att undersöka den första gången SD sitter med i ett styre i en enskild kommun – men denna operationalisering är inte en perfekt spegling av vad som teoretiskt vill undersökas. Exempelvis kan det te sig så att ett antal partier haft seriösa förhandlingar med SD om att bilda ett styre, som sedan avslutats, och en annan koalition trätt fram istället. I en sådan situation har SD varit med i koalitionsbildningsprocessen, och kan rimligen inte klassas som ett isolerat parti. Data över vilka partier som förhandlat med varandra finns dock av naturliga skäl inte tillgängligt. Däremot kan det argumenteras för att SD:s inträde i ett styre är ett större och viktigare steg politiskt sett, än att det funnits förhandlingar om det som i slutändan inte blev verklighet. Det kan även tilläggas att mina hypoteser bygger på att steget till att en kommuns första SD-styre bildas är beroende av hur stabilt detta styre kan vara, sett till storleken. Därmed förväntas också att det kan finnas situationer där exempelvis borgerliga partier inte utesluter att styra med SD, men att de ändå avstått på grund av att koalitionen de hade fått ihop hade varit för svag. Därav är det inte ett avgörande problem att dessa förhandlingar missas.

Ännu ett validitetsproblem ligger i att det redan under mandatperioden 2018-2022 bildades styren som inkluderade SD, och dessa datapunkter saknas

således i denna studie. Det fanns fyra kommuner som bildade styren som inkluderade SD i början av mandatperioden 2018-2022 (SKR u.å.). SKR:s data innefattar dock bara koalitionsbildningarna från början av mandatperioden – ifall en kommuns styre förändrats under en mandatperiod framgår det inte i datan. Därav kan det finnas ett antal kommuner som under mandatperiodens gång 2018-2022 fått in SD i sina styren, utan att denna studie kunnat ta hänsyn till det. Exempelvis är så fallet i Bjuv, där 2018:s styre bestående av S-KD-C-V-L (SKR u.å.) avgick 2019 och oppositionen bestående av SD och M tog över (Johansson 2019). Då sådana skiften inte noteras i SKR:s data har jag varit tvungen att inte ta hänsyn till det. Det är dock teoretiskt annorlunda att jämföra koalitionsbildningar efter ett val, och de lösningar som kan ske när ett tidigare styre avgår eller spricker. I fallet Bjuv kan man exempelvis anta att M skulle ha lättare att gå samman med SD än annars, då de var de enda två partierna som inte ingått i det avgående styret. Därför hade det ändå varit problematiskt att inkludera sådana koalitionsbildningar i datan.

SKR:s enkätbaserade data över kommunernas styren är grunden för alla mina beräkningar. Som diskuterats i avsnitt 3.3.1. är kommunstyren inget juridiskt reglerat begrepp. Därav kan det finnas validitetsproblem, i att de olika kommunerna kan ha resonerat olika i vilka partier som ska räknas som en del av styret, när de besvarat enkäten. Det är däremot det enda dataset som finns tillgängligt, och SKR har större resurser att kvalitetskontrollera än vad jag har, varför jag förlitar mig på deras avvägningar (med undantag för Klippans kommun, som jag diskuterat i detalj i avsnitt 3.3.5.).

Ett annat potentiellt problem i SKR:s data är att koalitionsbildningsprocessen i särskilda fall kan vara långdragna. Exempelvis i Skinnskatteberg gick SD-L-M-C ut i media att de skulle styra kommunen i oktober 2022 (Erath 2022), i mitten av november meddelade M att de lämnar styret (Mälberg 2022), och i mitten av december meddelar L detsamma (Mälberg 2022). I februari 2023 gick SD-L-C samman igen (Jerdén 2023). Den första konstellationen SD-L-M-C är teoretiskt mest intressant då jag är intresserad av när SD först släpps in i styren, men man skulle också kunna argumentera för att hela processen var en del av

koalitionsbildningen och att därför SD-L-C är mest relevant – men på grund av tidpunkten SKR:s enkät skickats ut och besvarats noteras Skinnskattebergs styre som varken eller, utan som den temporära lösningen SD-C. Det kan förekomma att fler kommuner haft turbulenta koalitionsbildningar likt den i Skinnskatteberg, vilket påverkat SKR:s sammanställning på missvisande sätt.

3.5.2. Reliabilitet

En stor del av min data är baserat på egna beräkningar. Detta exempelvis när jag räknat på styrenas andel av mandaten i fullmäktige. I egenskap av att vara manuella beräkningar och dokumentation i excel finns den mänskliga faktorn. Ifall något fel skett vid datahanteringen bör det dock ha begränsad påverkan. Det ska också nämnas att jag under processen hittade fel i SKR:s data vid två tidpunkter, varför jag får gardera mig mot att det kan finnas fler reliabilitetsproblem i SKR:s dataset.

4. Resultat

I resultatet utesluts konsekvent de fyra kommuner som redan 2018 bildade styren som inkluderade SD. Detta då de skulle ge missvisande resultat ifall de inkluderats. Därav är $n = 286$, och inte 290.

4.1. Majoritetsstyren

Enligt traditionell koalitionsbildningsteori bör endast majoritetsstyren bildas, då resterande partier annars skulle kunna gå samman som en majoritet. På grund av institutionella förutsättningar i det svenska politiska systemet, och på grund av att vissa partier inte vill samarbeta med varandra, är minoritetsstyren möjliga. I SKR:s data för 2022 visade det sig att minoritetsstyren var vanligt förekommande. Det förstås av datan att mer än en tredjedel av rikets kommuner 2022 bildade minoritetsstyren. Enligt H1 skulle dessa vara sällsyntare i kommunstyren där SD ingår. Bryter man ner datan enligt huruvida SD ingår kan man utläsa följande:

Frekvenstabell 1: Majoritets- eller minoritetsstyre

		Majoritetsstyre?		
		Ja	Nej	
SD i styret?	Ja	78,4% (29)	21,6% (8)	100% (37)
	Nej	59,4% (148)	40,6% (101)	100% (249)
		(177)	(109)	

n = 286

Det framgår att styren som inkluderar SD i en högre utsträckning än övriga styren är majoritetsstyren. Majoritetsstyren är dock vanligare än minoritetsstyren även bland styren som ej inkluderar SD. Huruvida ett styre är ett majoritets- eller minoritetsstyre är en binär distinktion. Därför går det inte att skapa exempelvis ett punktdiagram, då datapunkterna endast kan anta fyra olika positioner, vilka redan kan utläsas i frekvenstabellen.

Frekvenstabell 2: Majoritets- eller minoritetsstyre, per parti

	Majoritetsstyre?		
	Ja	Nej	
V i styret	73,7% (42)	26,3% (15)	100% (57)
S i styret	67,5% (108)	32,5% (52)	100% (160)
MP i styret	60,4% (29)	39,6% (19)	100% (48)
C i styret	61,5% (91)	38,5% (57)	100% (148)
L i styret	49,5% (53)	50,5% (54)	100% (107)
M i styret	64,5% (111)	35,5% (61)	100% (172)
KD i styret	60,9% (84)	39,1% (54)	100% (138)
SD i styret	78,4% (29)	21,6% (8)	100% (37)
ÖP i styret	62,8% (27)	37,2% (16)	100% (43)

n = 286

SD är partiet vars styren oftast är majoritetsstyren. 78,4% av de sverigedemokratiska styrena är majoritetsstyren, de som kommer därefter är de vänsterpartistiska styrena på 73,7%. Att SD och V sticker ut kan indikera en effekt av att partier längre ifrån en mittenposition oftare behöver samla en majoritet, medan styren i en politisk mitt har en mer splittrad opposition vilket kan göra ett minoritetsstyre säkrare. De flesta andra partier i tabellen ligger på mellan 60 och 70% majoritetsstyren, förutom L som sticker ut med att ha något fler minoritets- än majoritetsstyren, vilket också kan vara en indicie att ”mittenstyren” mindre sällan anser sig behöva en majoritet.

Regressionstabell 1: Majoritets- eller minoritetsstyre, logistisk regression

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	.906* (.420)	1.294** (.459)	1.288** (.458)
SD:s röstandel		-.012 (.023)	
Största partis röstandel		.061* (.025)	
SD:s mandatandel			-.004 (.022)
Största partis mandatandel			.062* (.024)
Största parti		.170 (.122)	.175 (.123)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		-.030 (.120)	-.012 (.121)
Samma koalition som 2018		.518 (.305)	.527 (.304)
Skånsk kommun		-.510 (.473)	-.559 (.474)

n = 286

Standardavvikelser inom parenteser

* = *P* < .05

** = *P* < .01

*** *P* < .001

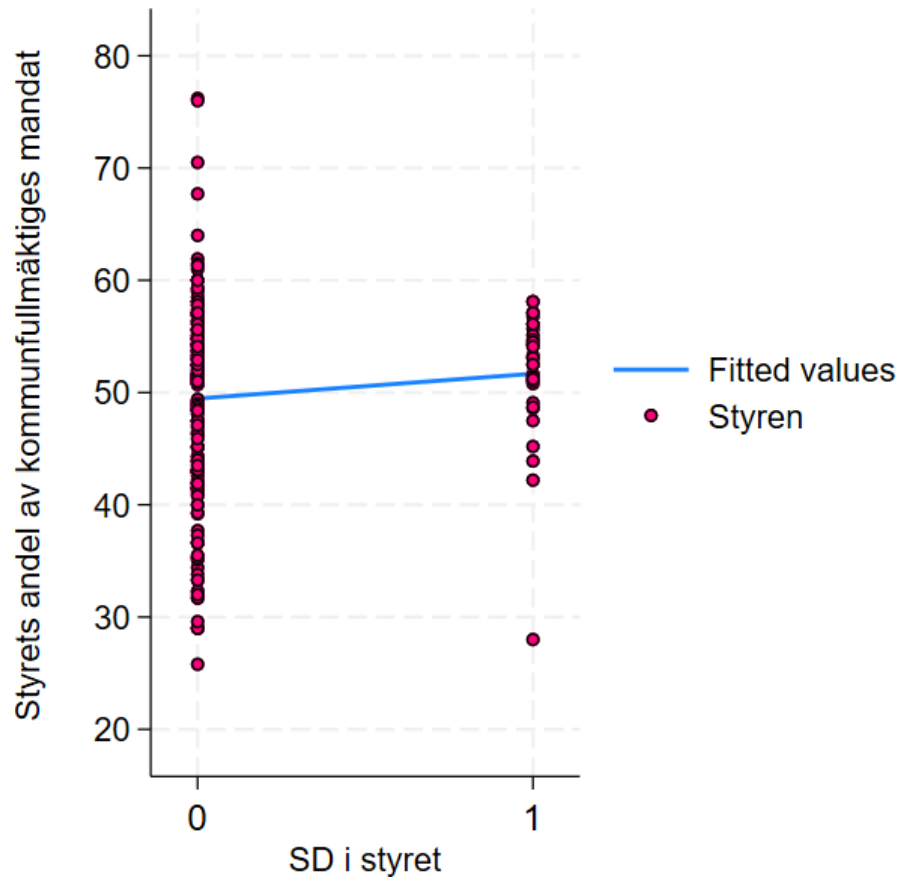
Regressionen visar att det är statistiskt signifikant att inklusionen av SD i ett styre har en positiv effekt på huruvida styret kommer vara ett majoritetsstyre.

Modell 1 visar att det positiva sambandet mellan att SD ingår i en koalition, och att styret är ett majoritetsstyre, är statistiskt säkerställt med 95% säkerhet. Modell 2 och 3 inför kontrollvariabler. Skillnaden mellan modellerna är att Modell 2 kontrollerar för SD:s samt största partiet i kommunalvalets röstandel, Modell 3 kontrollerar istället för SD:s samt största partiet i kommunfullmäktiges mandatandel. De kontrolleras för i varsin modell, då röstandel och mandatandel troligen samkorrelerar till en hög grad. Bägge modellerna kontrollerar också för vilket det största partiet var, kommunens befolkningsmängd, totalt antal partier i kommunfullmäktige, huruvida koalitionen som bildades 2022 är ny eller samma som 2018, samt huruvida kommunen ligger i Skåne eller övriga Sverige. I Modell 2 och 3 kan variabeln för SD-styren antas med >99% säkerhet ha en positiv effekt på den beroende variabeln.

4.2. Styrens andel av kommunfullmäktigemandaten

Denna regression mäter hur stor påverkan det har huruvida SD är med i ett styre eller ej, på hur stor del av kommunfullmäktiges ledamöter som ingår i den styrande koalitionen. Den beroende variabeln här är alltså kontinuerlig, varför förhållande inte hade passat att framställa i frekvenstabeller. Däremot gör det faktum att den beroende variabeln intar ett numeriskt värde (här ett värde mellan 0 och 100, avrundat till en decimal, motsvarande en procentuell andel) det möjligt att presentera resultaten i ett punktdiagram.

Punktdiagram 1: Styrens andel av kommunfullmäktigemandaten

Grafen visar att andelen kommunfullmäktigemandat SD-styrena kontrollerar klustrar mellan 50 och 60%, medan övriga styren även har en stor del minoritetsstyren (under 50-strecket), även styren under 40%. Däremot visar regressionslinjen att den genomsnittliga skillnaden inte är särskilt stor, utan den visar att för de styren SD ingår i är den förväntade kontrollen av kommunfullmäktigemandat strax över 50%, och för övriga styren strax under.

Ett par datapunkter sticker ut som avvikande i grafen. Det avvikande SD-styret, vars procentuella andel av kommunfullmäktigemandaten är mindre än 30, är Skinnskatteberg. Skinnskattebergs styre är i datasetet SD-C, som kontrollerade 7/25 (28%) av kommunfullmäktigemandaten. En viss problematik med att Skinnskatteberg klassificeras som SD-C i datasetet diskuterades i avsnitt 3.5.1., om validitet. Innan SKR samlade in datan för styren var koalitionen

SD-L-M-C och kontrollerade 14 mandat, men M och L lämnade. Efter att SKR samlat in datan kom L tillbaka och SD-L-C kontrollerade sedan 12 mandat. Därav kan denna avvikande punkt ses som något missvisande.

De avvikande låga datapunkterna för övriga styren är ofta socialdemokratiska enpartistyen (Hällefors, Sotenäs, Storfors, Torsby, Vilhelmina m.fl.). De två avvikande datapunkterna med 75+% av kommunfullmäktigemandaten är Dorotea, där styret består av S-L-C-V-KD (alla partier förutom SD) som kontrollerar 76%; och Sorsele där styret V-S kontrollerar 76,2% av mandaten.

**Regressionstabell 2: Styrets andel av kommunfullmäktigemandaten,
OLS-regression**

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	2.207 (1.334)	4.107** (1.392)	4.103** (1.391)
SD:s röstandel		-.130 (.077)	
Största partis röstandel		.235** (.082)	
SD:s mandatandel			-.110 (.075)
Största partis mandatandel			.225** (.078)
Största parti		.833* (.378)	.839* (.378)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		-.438 (.403)	-.415 (.407)
Samma koalition som 2018		1.679 (1.022)	1.736 (1.021)
Skånsk kommun		-2.055 (1.595)	-2.152 (1.594)

n = 286
Standardavvikelser inom parenteser
 * = $P < .05$
 ** = $P < .01$
 *** $P < .001$

Regressionstabell 3: Styrets andel av kommunfullmäktigemandaten, tobit-regression

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	2.207 (1.329)	4.107** (1.370)	4.103** (1.369)
SD:s röstandel		-.130 (.076)	
Största partis röstandel		.235** (.081)	
SD:s mandatandel			-.110 (.074)
Största partis mandatandel			.225** (.077)
Största parti		.833* (.372)	.839* (.372)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		-.438 (.396)	-.415 (.400)
Samma koalition som 2018		1.679 (1.006)	1.736 (1.005)
Skånsk kommun		-2.055 (1.570)	-2.152 (1.568)

n = 286

Standardavvikelser inom parenteser

* = $P < .05$

** = $P < .01$

*** $P < .001$

Tobit-regressionen utgår från att den beroende variabeln, andelen av kommunfullmäktigemandaten, inte kan anta negativa värden. Både OLS- samt tobit-regressionen redovisas för att visa att resultaten är robusta oavsett val av regressionsmodell.

Den genomsnittliga storleken för styren utan SD är 49,47%, och styren som inkluderar SD förväntas vara cirka 2,2%-enheter större. Denna positiva effekt är däremot ej signifikant med 95% konfidensintervall, varken i OLS-regressionen och tobit-regressionen. Effekten kan däremot antas existera med >90% säkerhet, vilket ej redovisas i tabellen.

Införlivas kontrollvariablerna, blir SD:s effekt säkerställt med >99% säkerhet i Modell 2 samt 3 i såväl OLS-regressionen som tobit-regressionen. När dessa kontrollvariabler kontrolleras för, får SD:s inkludering större effekt än annars. Då förväntas SD-styren vara cirka 4,1%-enheter större än övriga styren, snarare än cirka 2,2%-enheter som hade förväntats utan kontrollvariablerna.

4.3. Minimal Winning Coalitions

När jag kodade för MWC-variabeln i datasetet kunde en kommun få en av tre värden: 0, som innebar att koalitionen hade för få partier för att uppnå majoritet; 1 som innebar att koalitionen var en MWC; och 2 som innebar att det fanns överflödiga partier, oavsett hur många. Värdet 0 innebär således samma sak som att styret är ett minoritetsstyre.

Frekvenstabell 3: Minimal Winning Coalition

		Minimal Winning Coalition?			
		Nej, minoritet	Ja	Nej, oversized	
SD i styret?	Ja	21,6% (8)	59,5% (22)	18,9% (7)	100% (37)
	Nej	40,6% (101)	44,6% (111)	14,5% (37)	100% (249)
		(109)	(133)	(44)	

n = 286

Som framgår av tabellen är oversized koalitioner vanligare när SD ingår än när de inte gör det. Det förstås att SD-styren innehåller matematiskt överflödiga partier 18,9% av gångerna, medan övriga styren gör det 14,5% av gångerna.

Frekvenstabell 4: MWC per parti, logistisk regression

	Minimal Winning Coalition?			
	Nej, minoritet	Ja	Nej, oversized	
V i styret	26,3% (15)	38,6% (29)	22,8% (13)	100% (57)
S i styret	32,5% (52)	53,8% (86)	13,8% (22)	100% (160)
MP i styret	39,6% (19)	45,8% (22)	14,6% (7)	100% (48)
C i styret	38,5% (57)	41,2% (61)	20,3% (30)	100% (148)
L i styret	50,5% (54)	32,7% (35)	16,8% (18)	100% (107)
M i styret	35,5% (61)	47,1% (81)	17,4% (30)	100% (172)
KD i styret	39,1% (54)	37,0% (51)	23,9% (33)	100% (138)
SD i styret	21,6% (8)	59,5% (22)	18,9% (7)	100% (37)
ÖP i styret	37,2% (16)	34,9% (15)	27,9% (12)	100% (43)

n = 286

Här måste noteras att i denna nedbrytning kan en och samma koalition räknas flera gånger om. Till exempel, om ett styre består av S-C och är en MWC kommer den räknas i både S och C:s rader. Det bör också noteras att i fallet ÖP behöver inte samtliga övriga partier i kommunfullmäktige ingå, ett räcker. I en kommun med flera övriga partier kan alltså ett sitta i styret, och andra övriga partier sitta i opposition, och ”ÖP” kommer fortfarande att räknas som ”i styret”.

Vad gäller huruvida styren är oversized eller ej, skulle vi förvänta oss att mindre partier oftare ingår i oversized koalitioner, då det lilla partiet i sig skulle kunna utgöra det överflödiga partiet. Detta skulle kunna vara en delförklaring att exempelvis KD-styrena är oversized i 23,9% av fallen, samt V- och C-styrena; däremot följer inte MP-styrena samma mönster.

SD-styrena framstår inte som särskilt utmärkande vad gäller att vara oversized, men jämför man specifikt med de moderata samt socialdemokratiska styrena (de andra två ”stora” partierna) är SD-styrena oftare oversized.

Regressionstabell 4: Överdimensionering i relation till MWC, logistisk regression

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	.458 (.437)	.844 (.506)	.863 (.506)
SD:s röstandel		-.034 (.030)	
Största partis röstandel		.059 (.031)	
SD:s mandatandel			-.032 (.030)
Största partis mandatandel			.062* (.029)
Största parti		.058 (.139)	.062 (.139)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		.132 (.158)	.153 (.160)
Samma koalition som 2018		.510 (.384)	.507 (.384)
Skånsk kommun		.530 (.558)	.533 (.559)

n = 286

Standardavvikelser inom parenteser

* = *P* < .05

** = *P* < .01

*** *P* < .001

För regressionen lät jag koda om, så att både minoritetsstyren samt MWC ryms under "0", och de oversized klassificeras som "1". Detta då det intressanta här är specifikt att undersöka hur statistiskt signifikant SD:s påverkan på huruvida ett styre är oversized, det vill säga innefattar överflödiga partier.

Det går ej att statistiskt säkerställa SD:s inklusions påverkan. Varken med eller utan hänsyn till kontrollvariablerna går det att säkerställa, till 95% säkerhet, att SD:s inklusion har en reell effekt på huruvida styrena som bildas är oversized. När man kontrollerar för kontrollvariablerna stärks dock sannolikheten för en positiv effekt, och kan antas existera med >90% säkerhet.

4.3.1. Styrens överflödiga partier

Av vad som framgick ovan, bildades 44st koalitioner som var oversized. Detta innebar att de innehöll fler partier än vad som behövdes för att uppnå en majoritet. I somliga kommuner var det fler än ett parti som styret kunde bibehålla sin majoritet utan.

Frekvenstabell 5: Antal överflödiga partier i oversized styren

		Antal överflödiga partier i oversized styren				
		Ett	Två	Tre		
SD i styret?	Ja	100% (7)	0% (0)	0% (0)	100% (7)	
	Nej	75,7% (28)	21,6% (8)	2,7% (1)	100% (37)	
		(35)	(8)	(1)		

n = 44

Inom oversized SD-styren finns inga exempel där fler än ett parti är överflödigt. Inom resterande finns däremot åtta stycken kommuner där två partier är överflödiga, och en kommun (Dorotea) där styret hade bibehållit sin majoritet utan tre av de fem ingående partierna. Här ska noteras att det finns fall där exempelvis ett styre har ett överflödigt mandat, men två partier som bägge vardera har ett mandat var – båda partierna skulle kunna klassas som överflödiga, men styret hade här räknats som att det endast har ett överflödigt parti. Detta då koalitionen endast klarar att förlora en av de ingående partierna, även om det skulle kunna vara vilket som av de två partierna.

Nedan visas hur många fall det finns av att respektive parti är överflödigt inom ett styre. Notera att det, till skillnad från ovan, här kan förekomma att flera partier räknas som överflödiga även om någon av dem slutar vara överflödiga ifall ett annat parti hade lämnat koalitionen. Exempelvis i kommunen Trosa, med sitt typiska alliansstyre M+C+KD+L, hade koalitionen klarat sig ifall både L och KD lämnat samtidigt – eller att C lämnar medan L och KD stannar. Trots att koalitionen tappar majoriteten om alla tre partier lämnar, räknas fallet Trosa till samtliga tre partier nedan.

Tabell 4: Antal styren respektive parti är överflödigt i

Parti:	Antal styren:	Varav SD-styren:
V	8	0
S	0	0
MP	6	0
C	11	0
L	12	1
M	2	0
KD	23	6
SD	0	0
ÖP	2	0

Det framgår av denna nedbrytning att KD sticker ut som det parti som i särklass flest fall fått ”åka snålskjuts”, och ingå i styren där de enligt Neumann och Morgenstern:s teori ej bör få ingå. Vad gäller styren där SD ingår, är KD det överflödiga partiet i alla oversized styren förutom Karlskrona, där istället SD-M-KD hade räckt för en majoritet, men L också fick ingå.

4.4. Minimal Number Coalitions

Huruvida styren som inkluderar SD är MNC presenteras på samma sätt som ovan för MWC. ”Ja” implicerar att inga andra möjliga kombinationer av partier i fullmäktige kan nå en majoritet med ett mindre antal partier.

Frekvenstabell 6: Minimal Number Coalition

		Minimal Number Coalition?			
		Nej, minoritet	Ja	Nej, färre partier möjligt	
SD i styret?	Ja	21,6% (8)	13,5% (5)	64,9% (24)	100% (37)
	Nej	40,6% (101)	24,5% (61)	34,9% (87)	100% (249)
		(109)	(66)	(111)	

n = 286

Här visar sig en väldigt markant, men förväntad skillnad. Tabellen visar att endast 13,5% av de nya SD-styrena var ”optimala” i antalet partier. Då de flesta partier utesluter samarbete med SD, har partiet en mindre grupp potentiella partners att bygga en potentiell koalition med. MNC bildas oftast då stora partier går samman. M och SD var visserligen det andra respektive tredje största partierna i kommunalvalen, men KD och L låg bägge på mellan fem och fem och en halv procentenheter i medelsnitt (SKR 2023).

Frekvenstabell 7: MNC per parti

	Minimal Number Coalition?			
	Nej, minoritet	Ja	Nej, färre partier möjligt	
V i styret	26,3% (15)	14,0% (8)	59,6% (34)	100% (57)
S i styret	32,5% (52)	36,0% (56)	32,5% (52)	100% (160)
MP i styret	39,6% (19)	8,3% (4)	52,1% (25)	100% (48)
C i styret	38,5% (57)	14,2% (21)	47,3% (70)	100% (148)
L i styret	50,5% (54)	3,7% (4)	45,8% (49)	100% (107)
M i styret	35,5% (61)	22,7% (39)	41,9% (72)	100% (172)
KD i styret	39,1% (54)	7,2% (10)	52,2% (72)	100% (138)
SD i styret	21,6% (8)	13,5% (5)	64,9% (24)	100% (37)
ÖP i styret	37,2% (16)	16,3% (7)	46,5% (20)	100% (43)

n = 286

Även när man jämför med andra partier sticker SD-styren ut, genom att 64,9% av styrena innehåller fler partier än en MNC. Förväntningen är att om mindre partier ingår, bör chansen att det går att nå en majoritet med färre partier öka. Till exempel är endast 3,7% av L-styrena MNC, och 8,3% av MP-styrena. Av samma skäl är det också logiskt att M-styren och särskilt S-styren sticker ut i att ofta vara MNC. SD, som också är ett relativt stort parti, är däremot sällan med i koalitioner som är MNC, och ingår oftast av alla partier i styren som inkluderar ”för många” partier, jämfört med hur många som krävs för en MNC.

Det är rimligt att SD, ett parti som de flesta partier utesluter samarbete med, därmed också har färre alternativ för att kunna bilda styren med så få partier som möjligt. Effekten av att exempelvis M hellre skulle avstå från att bilda svaga styren ihop med SD, skulle kunna bidra till att de SD-styren som bildas därför ofta innefattar fler partier.

Regressionstabell 5: Överdimensionering i relation till MNC, logistisk regression

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	1.235*** (.369)	1.470*** (.407)	1.459*** (.406)
SD:s röstandel		-.005 (.023)	
Största partis röstandel		.017 (.024)	
SD:s mandatandel			.002 (.022)
Största partis mandatandel			.026 (.023)
Största parti		.125 (.109)	.135 (.109)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		.087 (.119)	.114 (.120)
Samma koalition som 2018		.611* (.292)	.598* (.292)
Skånsk kommun		.028 (.461)	-.022 (.461)

n = 286

Standardavvikelser inom parenteser

* = *P* < .05

** = *P* < .01

*** *P* < .001

Även som ovan för MWC, har de logistiska regressionerna slagit samman minoritetsstyren och MNC som en kategori, och de som är ”större” (det vill säga, innefattar fler partier än en MNC) som en kategori. Både med och utan kontroll för övriga variabler har SD:s inklusion en statistiskt säkerställd positiv effekt, med >99% säkerhet. SD:s inklusion eller exklusion är dessutom den bäst förklarande variabeln av alla prövade i dessa modeller, för att förutspå om ett styre kommer att omfatta fler partier än en MNC, eller ej.

4.5. Minimal Size Coalitions

Tabellerna nedan för MSC visar huruvida koalitioner har för få mandat för majoritet, det lägsta antalet mandat man kan nå genom att kombinera partiernas mandatantal i fullmäktige, eller fler mandat än föregående kategori.

Frekvenstabell 8: Minimum Size Coalition

		Minimum Size Coalition?			
		Nej, minoritet	Ja	Nej, färre ledamöter möjligt	
SD i styret?	Ja	21,6% (8)	27,0% (10)	51,4% (19)	100% (37)
	Nej	41,0% (101)	23,9% (60)	35,1% (88)	100% (249)
		(109)	(70)	(107)	

n = 286

Andelen MSC är relativt lika oavsett SD:s inklusion, mindre än tre procentenheter skillnad. Däremot blir skillnaden desto större när man jämför hur många

koalitioner som innehåller ”för många” ledamöter, vilket utgör en majoritet av SD-styrena och endast 35,1% av övriga styren.

Frekvenstabell 9: MSC per parti

	Minimum Size Coalition?			
	Nej, minoritet	Ja	Nej, färre ledamöter möjligt	
V i styret	26,3% (15)	31,6% (18)	42,1% (24)	100% (57)
S i styret	32,5% (52)	29,4% (47)	38,1% (61)	100% (160)
MP i styret	39,6% (19)	33,3% (16)	27,1% (13)	100% (48)
C i styret	38,5% (57)	21,6% (32)	39,9% (59)	100% (148)
L i styret	50,5% (54)	23,4% (25)	26,2% (28)	100% (107)
M i styret	35,5% (61)	22,1% (38)	42,4% (73)	100% (172)
KD i styret	39,1% (54)	19,6% (27)	41,3% (57)	100% (138)
SD i styret	21,6% (8)	27,0% (10)	51,4% (19)	100% (37)
ÖP i styret	37,2% (16)	23,3% (10)	39,5% (17)	100% (43)

n = 286

Även när man jämför SD:s styren med övriga partiers styren, visar datan att SD-styren i högst utsträckning är överdimensionerade. En majoritet av dem, 51,4%, är koalitioner med fler ledamöter än vad som krävs för en majoritet. Liknande resonemang som angående MNC kan användas här, det faktum att få partier över huvud taget är beredda att förhandla med SD om att styra ihop innebär att det finns färre möjligheter att skapa en ”optimal” koalition. Effekten av att borgerliga partier kan avstå från koalitioner med SD när dessa hade varit svaga, här genom att endast ha en minimal övervikt kontra oppositionen, kan också leda till att fler av de sverigedemokratiska styrena som bildas har fler ledamöter än en MSC.

Regressionstabell 6: Överdimensionering i relation till MSC, logistisk regression

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
SD-styre	.658 (.355)	.974* (.397)	.964* (.406)
SD:s röstandel		-.034 (.023)	
Största partis röstandel		.048* (.024)	
SD:s mandatandel			-.0268 (.022)
Största partis mandatandel			.049* (.023)
Största parti		.099 (.109)	.104 (.109)
Befolkning		.000 (.000)	.000 (.000)
Antal partier i fullmäktige		.040 (.119)	.052 (.120)
Samma koalition som 2018		.452 (.292)	.457 (.294)
Skånsk kommun		.494 (.456)	.454 (.455)

n = 286

Standardavvikelser inom parenteser

* = *P* < .05

** = *P* < .01

*** *P* < .001

Likadant som för MWC och MNC har denna regression endast haft ”större än MSC” (det vill säga, fler ledamöter än vad den snävaste majoriteten som kan nås via kombinationer av partier i kommunfullmäktige) som beroende variabel, och minoritetsstyren och MSC sammanslagna. SD:s inklusion som förklaringsmodell för att styret innehåller ”extra” ledamöter är statistiskt säkerställt till >95% säkerhet när övriga variabler kontrollerats för.

5. Avslutande diskussion

5.1. Sammanfattning

Studien har undersökt koalitionsbildningarna i svenska kommuner, efter kommunalvalen 2022. Utgångspunkten för studien var att SD för första gången i Sveriges historia fick förhandla om koalitioner för kommunstyren med ett antal partier, utan att dessa partier på riksnivå manade emot sådana samarbeten (vilket var fallet i de få kommuner där SD bildade styren 2018). SD har således tidigare varit isolerade under en cordon sanitaire i nästintill alla kommuner före 2022, varför jag undersökt om brytandet av denna isolation skulle ha en påverkan på hur dessa koalitioner är utformade. Detta med utgångspunkt i traditionell koalitionsbildningsteori, och i jämförelse med övriga koalitioner som bildades 2022.

Detta genomfördes via kvantitativ metod, där SKR:s data för kommunstyren (2022) samt valmyndighetens data över mandatfördelning (2022a) används som material för egna beräkningar. Resultaten presenteras i relativt betingade frekvenstabeller samt regressionstabeller, där inklusionen av SD i en styrande koalition utgjort den oberoende variabeln, och storleken på koalitionen enligt ett antal olika kriterier utgjort de beroende variablerna. Ett antal kontrollvariabler kontrollerades för, och resultaten blev mer noterbara när kontrollvariabler tagits hänsyn till.

5.2. Hypoteser

Hypoteserna för studien kan sammanfattas som att de nya SD-styrena skulle vara större än övriga styren. Detta på grund av skäl som skulle kunna motivera både SD, och dess borgerliga samarbetspartners, att föredra överdimensionerade styren. För SD skulle det kunna finnas drivkrafter att se till att styret har robust stabilitet, för att bevisa för väljarna att partiet är dugligt för att styra, vilket skulle kunna innebära långsiktiga vinster för partiet. De borgerliga partierna som var beredda att förhandla med SD, skulle föredra att medianpositionen i styret placeras längre ifrån SD, varför de skulle föredra att inkludera fler borgerliga partier än vad som krävs för en majoritet. Det faktum att SD haft en historia av att producera politiska vildar, skulle kunna motivera både SD och de borgerliga partierna att föredra att koalitionen hade ett par ledamöters marginal. För de borgerliga partierna skulle det även kunna ses som kostsamt att en sverigedemokratisk fullmäktigegrupp innefattar ledamöter som kan uppfattas som radikalare, varför det skulle vara mindre kostsamt att bilda ett styre med marginal nog att de mest radikala SD-ledamöter inte krävs för bibehållen majoritet. Konkret formulerades tre olika hypoteser, med denna bakgrund.

Den första hypotesen, H1, var att styrena som bildats genom ett brytande av cordon sanitaire:n mot SD oftare skulle vara majoritetsstyren, än övriga styren. Detta visade sig empiriskt stämma. Det förvånade mig något hur många av SD-styrena som trots det var minoritetsstyren, lite mer än en femtedel; men för övriga styren var motsvarande andel lite mer än två femtedelar, så skillnaden är fortfarande anmärkningsvärd. Styren som inkluderade SD visade sig också oftare vara majoritetsstyren, än något annat enskilt partis styren.

Den andra hypotesen, H2, var att styrena som inkluderade SD skulle kontrollera en större andel av kommunfullmäktigemandaten. Således mäts varje styres mandatantal som en andel av det totala antalet mandat i kommunfullmäktige, och det förväntas enligt hypotesen att den genomsnittliga andelen bör vara större för SD-styren. Detta visade sig stämma, men effekten var mindre än förväntat. Det kan däremot konstateras att den genomsnittliga andelen

av mandat som övriga kontrollerade var under 50%, och för SD-styrena ett par procentenheter över 50%. Skillnaden blev dessutom större när kontrollvariabler kontrollerades.

Den tredje och sista hypotesen var att SD-styren oftare skulle vara överdimensionerade i relation till MWC, MNC och MSC – tre olika sätt att mäta ”optimala” koalitioner, enligt traditionell koalitionsbildningslitteratur. Den mest uppseendeväckande upptäckten hade varit att SD-styren oftare är oversized i relation till MWC (H3a), alltså att det oftare finns ”överflödiga” partier. Det visade datan visserligen, men SD:s effekt gick ej att statistiskt säkerställa. Det framgick av frekvenstabellen att SD-styren oftare är oversized än samtliga andra partier ihopslagna, men i frekvenstabellen som jämför med respektive partiets styren visar det sig att både V-styrena, C-styrena, KD-styrena samt ÖP-styrena oftare är oversized än SD-styrena. Det framgår dock att partierna V, C och KD ofta själva utgör det ”överflödiga” partiet, vilket ökar deras andel oversized styren. I regressionstabellerna kan det fastslås att SD:s effekt endast kan antas existera i enlighet med en 90% konfidensintervall, i modellerna med kontrollvariabler. Därav får H3a förkastas.

Däremot går det att statistiskt säkerställa att SD:s inklusion oftare innebär överdimensionering i relation till MNC samt MSC, H3b och H3c. I praktiken, innebär det att SD-styren oftare innefattar både fler partier och fler ledamöter än den ”optimala” koalitionen som går att bilda med kommunfullmäktigepartiernas mandatförhållanden. SD-styrena utmärker sig som oftast överdimensionerade i relation till dessa kriterier jämfört med samtliga andra partiets styren. Effekten är också statistiskt säkerställd.

Sammanfattningsvis hittades statistiskt säkerställt stöd för samtliga hypoteser förutom H3a, där enbart viss icke-statistiskt säkerställt stöd hittades. De faktiska skälen till dessa resultat behöver däremot inte nödvändigtvis vara de skäl jag resonerat om och framfört i hypotesen – för att fastslå det säkert krävs vidare forskning, något som diskuteras nedan.

5.3. Vidare forskning

Studien har undersökt fallet SD, under en specifik mandatperiod. För att dra slutsatser om huruvida dessa resultat är generaliserbara på andra radikala högerpopulistiska partier som brutit sig ur en cordon sanitaire, skulle det krävas att liknande undersökningar genomförs i andra länder med andra partier. Det hade även varit intressant att undersöka till vilken grad resultaten grundar sig i den specifika kombinationen av ett radikalt högerpopulistiskt parti ingår, samt att partiet varit isolerat under en cordon sanitaire. Om exempelvis ett vänsterradikalt parti befunnit sig under en cordon sanitaire, hade samma effekter kunnat mätas när ett sådant parti för första gången får ingå i ett styre på lika villkor? Om ett nytt radikalt högerpopulistiskt parti aldrig varit isolerat, hur hade dess första koalitioner då sett ut?

Något framtida studier likt denna skulle kunna införa, som inte ingick här, hade varit att ta hänsyn till policy- och ideologisk positionering på ett mer konkret sätt. Exempelvis skulle Axelrods (1970) teori om Minimal Connected Winning Coalition kunna införas och prövas empiriskt på datan.

Slutligen hade även varit av intresse att mäta om effekten som mätts i denna studie kommer att gå att mäta framledes vid andra tidpunkter. Ifall en studie skulle genomföras efter kommunalvalen 2026, skulle det vara möjligt att jämföra de kommuner som bildar ett SD-styre för en andra eller tredje gång, med dem som gör det för första gången 2026. Hade man då kunnat finna en mätbar skillnad, i att det i ”nya” kommuner bildas större koalitioner, medan de som redan brutit cordon sanitaire:n 2018 eller 2022 inte gör det?

6. Referenser

Arnell, Nils, 2022. ”Sverigedemokraterna överrepresenterade hos politiska vildar”. *SVT*, 5 juli. Tillgänglig online:
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/sverigedemokraterna-overrepresenterade-hos-politiska-vildar> Hämtad 2023-11-02

Axelrod, Robert M., 1970. *Conflict of interest; a theory of divergent goals with applications to politics*. Chicago: Markham Pub. Co.

Backlund, Anders, 2020. ”Isolating the Radical Right: Coalition Formation and Policy Adaptation in Sweden”. Doktorsavhandling. Södertörns Högskola.

Bäck, Hanna, 2008. ”INTRA-PARTY POLITICS AND COALITION FORMATION – Evidence from Swedish Local Government.”, *Party Politics* vol. 14.1.

Erath, Audrey, 2022. ”Klart: Nytt styre i Skinnskatteberg – L, SD, M och C tar över”. *SVT*, 14 oktober. Tillgänglig online:
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vastmanland/klart-maktskifte-i-skinnskatteberg>
Hämtad 2023-11-06

Fabbeke, Tobias, 2019. ”220 punkter – så vill Samstyret förändra kommunen”. *BLT*, 14 augusti. Tillgänglig online:
<https://www.bl.se/solvesborg/220-punkter-sa-vill-samstyret-forandra-kommunen/>
Hämtad 2023-11-02

Geys, Benny; Heyndels, Bruno och Vermeir, Jan, 2006. "Explaining the formation of minimal coalitions: Anti-system parties and anti-pact rules", *European Journal of Political Research* vol. 45.

Gravlund, Winnie, 2022. "Avhoppade moderaten Anna Andresen ska leda Klippan". *SVT*, 1 december. Tillgänglig online:
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/helsingborg/avhoppade-moderaten-anna-andren-ska-leda-klippan> Hämtad 2023-11-27

Jerdén, Petter, 2023. "Efter politiska kaoset: SD-ledd trio vill styra Skinnskatteberg". *Dagens Samhälle*, 27 februari. Tillgänglig online:
<https://www.dagensamhalle.se/styrning-och-beslut/kommunpolitik/efter-politiska-kaoset-sd-ledd-trio-vill-styra-skinnskatteberg/> Hämtad 2023-12-06

Johansson, Birgitta, 2019. "Socialdemokraterna ger upp minoritetsstyret". *HD*, 12 december. Tillgänglig online:
<https://www.hd.se/2019-12-12/socialdemokraterna-ger-upp-minoritetsstyret>
Hämtad 2023-12-05

Karlsson, Pär, 2018. "Lokala M-topparna lyder inte Kristersson om SD". *Aftonbladet*, 18 september. Tillgänglig online:
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/0EAXk6/lokala-m-topparna-lyder-inte-kristersson-om-sd> Hämtad 2023-10-25

Klippans kommun, 2022. "Kommunens organisation". Tillgänglig online via Wayback Machine:
<https://web.archive.org/web/20230208101448/https://www.klippan.se/kommun--politik/kommunens-organisation> Hämtad 2023-11-27

Liljedahl, Linn, 2015. ”Politiska koalitioner i Skåne – Hur påverkas blockpolitiken när Sverigedemokraternas väljarstöd ökar?” Kandidatuppsats. Linnéuniversitetet.

Lundqvist, Petter, 2019. ”Sverigedemokraterna och svenska kommunstyren: Ett paripartitis politiska påverkan”. Masteruppsats. Uppsala Universitet.

Neumann, John von och Morgenstern, Oskar 1944. *Theory of Games and Economic Behavior*. 1 upplaga. Princeton: Princeton University Press.

Mudde, Cas, 2013. ”Three decades of populist radical right parties in Western Europe: So what?” *European Journal of Political Research* vol. 52

Mälberg, Simon, 2022. ”Nu hoppar Liberalerna också av styret i Skinnskatteberg”, *P4 Västmanland*, 19 december. Tillgänglig online: <https://sverigesradio.se/artikel/nu-hoppar-liberalerna-ocksa-av-styret-i-skinnskatteberg> Hämtad 2023-12-06

Teorell, Jan and Svensson, Torsten, 2007. *Att fråga och att svara – Samhällsvetenskaplig metod*. 1:5 upplaga. Liber AB: Stockholm

SCB, 2022. ”Kommunfullmäktigvalet 2018 och 2022. Giltiga valsedlars fördelning efter parti. Partier med mer än 0,1 procent av totala antalet röster. Antal och procent”. Excel fil, tillgänglig online: <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/allmanna-val/allmanna-val-valresultat/> Hämtad 2023-12-07

Silverberg, Josefin, och Westin, Adam, 2018. ”KD slår ned på SD-samarbete i Sölvesborg: ”Olämpligt””. *Aftonbladet*, 22 augusti. Tillgänglig online: <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/p6jRXXR/kd-slar-ned-pa-sd-samarbete-i-solv esborg-olampligt> Hämtad 2023-10-25

SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, 2023. ”Styre i kommuner efter valet 2022” Excel fil, tillgänglig online:
<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/valmaktfordelning/valresultatstyren/styrekommunereftervalet2022.69547.html> Hämtad 2023-10-23

SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, utan år. ”Styren i kommuner 1994-” Excel file, tillgänglig online: <https://catalog.skl.se/catalog/1/datasets/27> Hämtad 2023-11-02

Valmyndigheten, 2010. ”Valpresentation 2010”. Tillgänglig online:
<https://historik.val.se/val/val2010/slutresultat/K/rike/index.html> Hämtad 2023-12-07

Valmyndigheten, 2014. ”Valpresentation 2014”. Tillgänglig online:
<https://historik.val.se/val/val2014/slutresultat/K/rike/index.html> Hämtad 2023-12-07

Valmyndigheten, 2018. ”Valpresentation 2018”. Tillgänglig online:
<https://historik.val.se/val/val2018/slutresultat/K/rike/index.html> Hämtad 2023-12-07

Valmyndigheten, 2022a. ”Valpresentation 2022”. Tillgänglig online:
<https://resultat.val.se/val2022/slutlig/KF/rike> Hämtad 2023-11-17

Valmyndigheten, 2022b. ”Nuvarande och avgångna ledamöter”. Tillgänglig online:
<https://www.val.se/valresultat/riksdag-region-och-kommun/2022/nuvarande-och-avgangna-ledamoter.html> Hämtad 2023-11-27

Weckström, Johannes, 2022. "Bred koalition tar över makten i Lekeberg". *SVT*, 19 oktober. Tillgänglig online:

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/orebro/styret-i-lekeberg-presenteras-ikvall>

Wikén, Erik, 2022. "Därför finns politiska vildar i riksdagen". *SVT*, 4 juni.

Tillgänglig online: <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/politiska-vildar> Hämtad 2023-11-02